

ЄВРОПЕЙСЬКІ ІНТЕГРАЦІЇ ТА ЇЇ ЗНАЧЕННЯ ДЛЯ УКРАЇНИ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

Кваліфікувати взаємодію органів державної влади для впровадження політики європейської інтеграції. Проаналізувати механізми державного управління.

Ключові слова: органи державної влади, євроінтеграція, політика європейської інтеграції.

Abstract

Qualify the interaction of public authorities to implement European integration policies. To analyze the mechanisms of public administration.

Keywords: state authorities, European integration, European integration policy.

Вступ

Сучасний етап соціально-економічного розвитку держави вимагає орієнтувати економічну політику на невпинне скорочення існуючого розриву між Україною та найбільш розвиненими країнами світу. Впровадження політики європейської інтеграції повинне спиратися на співробітництво всіх секторальних міністерств та співробітництво центрального координаційного інституту. Метою роботи вважається визначення впровадження політичної діяльності європейської інтеграції, а також аналіз механізмів та критеріїв інтеграції держав у ЄС, їх формування і роль у процесі розширення ЄС.

Результати дослідження

Європейська інтеграція — це процес взаємодії між соціальними і політичними інститутами держав Європи, стимулюючий створення нової політичної системи (Європейський союз). Процес європейської інтеграції розглядається як ефективний спосіб уникнути війни між державами Європи і став відповіддю на військові потрясіння ХХ століття. Європейський Союз займає особливе місце у системі сучасних міжнародних відносин. Його унікальність полягає в тому, що народи держав, які входять до його складу, знайшли найефективніші шляхи та механізми гармонійного поєднання національних і міждержавних інтересів у всіх сферах суспільного життя на великому геополітичному просторі. Україна, проголосивши стратегію європейської інтеграції пріоритетом свого зовнішнього та внутрішнього розвитку, не може не виявляти зацікавленості до історії, теорії і практики європейської інтеграції, адже вона стала найефективнішим засобом виключення з суспільного життя таких явищ, як війни, міжнаціональні конфлікти, бідність, тоталітаризм. Водночас, сьогоденний світ є надзвичайно складним, динамічним, багатоманітним. Останнім часом ми стали свідками багатьох знакових подій як у Європі, так і у світі загалом, які суттєво змінюють архітектуру міжнародної безпеки. У таких умовах роль і значення Європейського Союзу у вирішенні глобальних проблем міжнародного розвитку неухильно зростає [1].

Європейський Союз, як практичне втілення європейської ідеї, у системі міжнародних міждержавних організацій є однією з найдосконаліших і найефективніших структур. Стандарти життя громадян, продуктивність і конкурентоспроможність виробництва, верховенство права у всіх сферах суспільного життя, практична реалізація прав і свобод людини і громадянина, врахування взаємних інтересів і багато інших досягнень роблять Європейський Союз привабливим для тих, хто не є його членом. Строгість і чіткість критеріїв членства у ЄС роблять його розширення безпечним для країн-членів і кандидатів на вступ.

Стратегічний курс України на інтеграцію в Європейський Союз однозначно є правильним і вигідним для неї. Історичне значення цього курсу полягає в тому, що його реалізація буде сприяти зростанню якісних показників внутрішнього розвитку нашої держави і рівня життя українців. Україні в Європі необхідно технологічна модернізація вітчизняного виробництва, оволодіння наукомісткими

технологіями, заміна інерційного індустріального розвитку на інноваційний. Для України рух у напрямі європейської інтеграції – це питання ефективності її включення в існуючу систему розподілу функцій і ролей у сучасній світовій економічній і політичній системі. Активізація євроінтеграційних процесів означає також більш інтенсивне включення України в міжнародну співпрацю щодо врегулювання конфліктів і протидії новітнім загрозам міжнародній безпеці [1].

На сьогодні основними напрямками співробітництва між Україною та ЄС є енергетика, торгівля та інвестиції, юстиція та внутрішні справи, наближення законодавства України до законодавства Євросоюзу, охорона навколишнього середовища, транспортна сфера, транскордонне співробітництво, співпраця у сфері науки, технологій та космосу, це все лежить в основі соціально-економічних чинників європейської інтеграції. Ще багато століть тому назад на Європейському континенті фактично виник спільний соціально-економічний простір. Система Магдебурзького права, мережа європейських університетів, розгалужені торговельні шляхи та ярмарки, промислова революція, розвиток науково-технічного прогресу постійно зміцнювали соціально-економічний фундамент європейської інтеграції [1].

Можна виділити 5 пунктів Економічної привабливості ЄС для України.

- Подолання економічної відсталості. Європа становить собою один із масштабних платоспроможних та інноваційних ринків, освоїти й заповнити який намагаються багато країн світу, у т.ч. США, Японія, Китай, Індія, Бразилія, Росія. Інноваційність виробництва в ЄС перевищує 75%. Середній показник ВВП на жителя в ЄС майже увосьмо вищий, ніж в Україні. Продуктивність праці в євросоні у чверто вищий ніж в Україні. Середній рівень енергоефективності економіки в ЄС чверто вищий, ніж в Україні. ЄС — лідер у світі за розвитком так званої зеленої енергетики і дає понад 40% світової відновлюваної енергії.

- Вирівнювання та підтримка розвитку. Бюджет ЄС утворюється щорічно на суму близько 1 трлн. євро шляхом відрахування кожною країною 1% від її ВВП і розподіляється з урахуванням політики вирівнювання розвитку. Країни з нижчим рівнем розвитку отримують фінансування з бюджету ЄС значно більше, ніж сплачують внесків до нього. Це стосується Польщі (утричі більше), Румунії, Греції, Чехії і Португалії (у 2–2,5 разу). Більшість країн ЦСЄ отримують від 1,5 до 2,5 тис. євро на громадянина. Для порівняння: Болгарія і Румунія отримують із бюджету ЄС понад 1 тис. євро на громадянина, що вдвічі більше, ніж припадає бюджетних коштів на жителя в Україні.

- Збільшення іноземних інвестицій. Інвестиційний потенціал країн ЄС ушестеро перевищує інвестиційний потенціал Росії. ЄС давно став лідером з увезення прямих іноземних інвестицій в Україну. Ще 15 років тому на ЄС припадала лише третина інвестицій в Україну, у 2014 р. — вже три четверти. Навіть якщо відняти третину інвестицій, що надходять із офшорних зон країн ЄС, у яких інвестиції можуть мати українське чи російське походження, залишається дуже вагома частина справді іноземних інвестицій.

- Здійснення модернізації й реформ. Можливість приведення умов для бізнесу і підприємництва до європейських стандартів. Це успішно реалізували Словенія, Польща, Словаччина та країни Балтії, особливо у сфері малого і середнього бізнесу, у податковій, інвестиційній, фінансовій та інших сферах. Загалом, показники реформ і модернізації суспільства в ЄС — одні з найвищих у світі. У рейтингах економічної свободи, легкості ведення бізнесу, конкурентоспроможності економіки, сприйняття корупції Україна значно відстає від країн ЄС нерідко майже на 100 позицій серед 170–180 досліджених країн світу.

- Досягнення соціальних стандартів життя. Середньомісячна заробітна плата в ЄС сьогодні майже вдев'ятеро вища, ніж в Україні. Система пенсійного забезпечення давно сформувалася як ринкова, тривінева і не викликає нарікань стосовно неадекватного розподілу коштів пенсійних фондів. Щодо європейського стандарту оцінки робочої сили: сьогодні робоча сила в Україні недооцінена порівняно з середньою в ЄС і євросоні вдвічі, а порівняно з Бельгією, Францією, Швецією — чверто [2].

Але інтеграція України до західноєвропейських структур (як і взагалі інтеграція будь-якої країни до будь-яких міжнародних структур) можлива лише після досягнення певних процедурних стандартів в певних галузях (тобто в економіці, державному управлінні, у сфері права й інших галузях). Одночасно з відмовою від частини державного суверенітету і добровільною передачею низки виключних повноважень державної влади наднаціональним виконавчим органам. Впродовж певного часу Україна робила такі державні кроки в сторону інтеграції до Європейсько Союзу.

Позитивні зрушення у сфері законодавства щодо співпраці України та ЄС [2]:

а) підписання закону України «Про ратифікацію Угоди між Україною та Європейським Союзом

про внесення змін до Угоди між Україною та Європейським Співтовариством про спрощення оформлення віз», прийняття посиленої Угоди про лібералізацію візового режиму [3];

б) розробка законопроекту про вдосконалення антикорупційної політики;

в) створення закону щодо удосконалення системи захисту персональних даних;

г) ухвалення змін до Кримінального кодексу України, що стосуються приєднання нашої країни до Протоколу проти незаконного виготовлення та обігу вогнепальної зброї, який доповнює Конвенцію ООН проти транснаціональної організованої злочинності [4].

Задачі, що потребують вирішення, є наступними:

а) внесення змін в закон про здійснення державних закупівель (Голова Представництва ЄС в Україні Я. Томбінський зазначив, що з закону повинні бути вилучені положення про виключення певних галузей зі стандартною конкуренцією) [5];

б) акцентування уваги на забезпечення якості судового та виборчого законодавства (у червні Венеціанська комісія, дорадчий орган Ради Європи з питань конституційного права, повинна оприлюднити свої висновки щодо змін до виборчого законодавства України. На експертизі у Венеціанській комісії наразі два документи: перший вносить зміни до законодавства на підставі висновків ОБСЄ, які були зроблені за результатами парламентських виборів в Україні 2012 року. Другий документ у разі надання йому позитивного висновку Венеціанською комісією і ухвалення Верховною Радою дозволить провести повторні вибори в тих одномандатних округах, де вони були визнані такими, що не відбулися) [6]. 13-14 червня 2013 року Венеціанська комісія також надала висновок з приводу законопроекту про зміни до Конституції України в частині правосуддя, які були напрацьовані в Адміністрації Президента і передані до Венеціанської комісії у квітні цього року Конституційною Асамблеєю. У цій сфері, згідно з висновками комісії, залишилося кілька проблемних моментів. Серед них, наприклад, положення про звільнення суддів на підставі порушення присяги, яке має доволі нечітке формулювання, що робить його вразливим і легким для маніпуляції [7].

Висновки

Важливою ознакою європейської інтеграції є чітке визначення цілей і відповідно послідовність здійснюваних етапів зближення політико-правових і соціально-економічних систем держав-членів. Україні під час вступу до ЄС, слід акцентувати увагу на використанні саме позитивних моментів. Аналіз можливих позитивних наслідків та зрушень України до вступу в ЄС показав, що входження до Європейського Союзу є логічним прагненням України до цивілізованої правової держави та розбудови демократичного суспільства. Інтеграція до Європейського Союзу є шансом для України остаточно перетворитися на стабільну державу, яка володіє безліччю перспектив.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Європейський Союз. За заг. ред. Пошедіна О. І. – Київ: НАОУ, 2008. – 397 с.
2. Корнієнко В. О. Україна в Європі / Корнієнко В. О. – Вінниця : 2017. – 146 с.
3. Янукович підписав закон між Україною і ЄС про спрощення оформлення віз [Електронний ресурс] // Finance.UA, Режим доступу: <http://news.finance.ua/ua/~1/2013/04/08/299978>.
4. Прийняття Верховною Радою чергового пакету законів наближає Україну та ЄС до підписання Угоди про асоціацію - Андрій Клюєв [Електронний ресурс] // РНБО України, - Режим доступу: <http://www.rnbo.gov.ua/news/1473.html>.
5. ЄС радить Україні змінити закон про держзакупівлі [Електронний ресурс] // РБК Україна, - Режим доступу: <http://www.rbc.ua/ukr/top/economic/es-sovetuet-ukraine-izmenit-zakon-o-goszakupkah-16052013141500>.
6. Венецианская комиссия должна обнародовать свои выводы относительно изменений в избирательное законодательство Украины в июне [Електронний ресурс] // Ракурс.ua. - Режим доступу: <http://racurs.ua/news/10845-venecijskaya-komissiya-ocenit-izbiratelnoe-zakonodatelstvo-ukrainy-v-iune>.
7. Венеціанська комісія оприлюднить висновки щодо змін до Конституції в частині системи судоустрою у червні [Електронний ресурс] // Укрінформ - Режим доступу: http://www.ukrinform.ua/ukr/news/venetsianska_komisiya_oprilyudnit_visnovki_shchodo_zmin_do_konstitutsii_v_chastini_sistemi_sudoustroju_u_chervni_1828758.

Бурбело Тиммур Іванович — студент групи ЕКО-176, Інститут екологічної безпеки та моніторингу довкілля, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: timati1310@gmail.com

Науковий керівник: **Корнієнко Валерій Олександрович** — кандидат історичних наук, доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри суспільно-політичних наук, академік Української Академії політичних наук.

Burbelo Timur Ivanovich - student group ECO-17b, Institute of Environmental Safety and Environmental Monitoring, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsya, e – mail: timati1310@gmail.com

Scientific supervisor: **Valeriy Olexandrovych Kornienko** - candidate of historical sciences, doctor of political sciences, professor, head of the department of social and political sciences, academician of the Ukrainian Academy of Political Sciences.